

Консультація

(для батьків)

«Роль батьків у розвитку мовлення дітей»

«Найбільше і найдорожче
добро кожного народу –
це його мова».

Панас Мирний

Мовлення є основним засобом спілкування. С. Аксаков писав: « Слово є перша ознака свідомого, розумного життя. Слово є відтворення усередині себе світу». Відтворення це йде все життя, але особливо інтенсивно – у перші роки життя. І дуже важливо допомогти дитині якомога успішніше оволодіти прекрасним даром. Дитина повинна чути правильну, виразну, багату мову. Без помилок і недоліків. Наявна двомовність нашого середовища може позначитися на мовленні дитини або позитивно, або негативно. Якщо дорослі, які її оточують, говорять чистою, правильною мовою, вона перейме це від них, а якщо спотвореною, перевантаженою грубими формами висловлювань, жаргонізмами –відповідний буде й результат. Проте самого наслідування і запам'ятовування для оволодіння умінням говорити не досить. Потрібна цілеспрямована послідовна робота з розвитку усного мовлення. Отже, ***щоб запобігти виникненню «суржиків», батьки мають демонструвати дітям зразки правильного мовлення.***

Ви, батьки, повинні не просто володіти українською мовою. А бути провідником національної культури: знати і любити народну творчість, звичаї, традиції, особливості свого краю і передавати це своєму малюкові. Мова дорослого має бути доброзичлива, м'яка, лагідна, емоційна й виразна, звучати плавно й мелодійно. Важливі своєчасні міміка, жести, рухи. І головне – якщо діти бачитимуть, що батьки говорять українською мовою з внутрішньої потреби, а не примусово, вони наслідуватимуть їх.

Дитині нелегко заговорити одразу українською мовою, якщо навколо вона постійно чує російську або змішану, а значить, потрібні особливий такт, терпіння, спостережливість, сімейне читання, вивчення римованих творів, прослуховування пісень, казок, перегляд фільмів для дітей. Слід відразу помітити появу говоріння, заохотити малого. І ще – процес оволодіння українською мовою досить тривалий, тому не треба постійно виправляти помилки, вказувати на це. Щирий, довірчий, невимушений характер розмови викликатиме у дитини бажання говорити українською мовою.

Правила, яких потрібно дотримуватися батькам під час спілкування з дітьми:

1. Бажано, щоб дитина чула літературну мову в сім'ї, тому що мова дитини розвивається шляхом наслідування мови людей, які її оточують. Мова батьків, усіх членів сім'ї – це перший зразок, який наслідує дитина. Навіть якщо Ви мовчазні від природи – все одно постійно говоріть з малюком.
2. Супроводжуйте свої дії словами! Але не говоріть у порожнечу – дивіться малюку в очі. Це особливо важливо, якщо Ваш малюк надто активний і постійно рухається.
3. Завжди підтримуйте прагнення дитини до спілкування, вислуховуйте її уважно, не обривайте. Відповідайте на всі питання спокійно, неквапливо, чітко, виразно, голосом середньої сили, правильно виголошуйте звуки і слова – це допоможе малюку швидше опанувати правильну вимову.
4. Шануйте дитину! Давайте їй можливість чути себе і Вас. Під час розмови намагайтеся вимкнути телевізор, радіо тощо.
5. Ніколи не сюсюкайте з дитиною і не відтворюйте неправильну мову дитини.
6. Говоріть повільно, простими словами, короткими фразами, витримуйте паузи між фразами, тоді й діти, наслідуючи Вашу мову, навчаться правильно говорити.
7. Постійно читайте дитині добрі вірші, казки, розповіді, перечитуйте їх декілька разів, діти краще сприймають знайомі тексти.
8. Не вимушуйте дитину вивчати довгі вірші, не перевантажуйте мовним матеріалом.
9. Чітко називайте нові предмети та їх ознаки, спонукайте дитину до обстеження предмета.

Особливу увагу приділяйте розвитку дрібної моторики, бо вона безпосередньо пов'язана з розвитком мови. Ліплення, малювання, ігри з дрібними предметами – усе це допоможе мові, а в майбутньому – в опануванні письма.

Рідна мова відіграє унікальну роль у становленні мовленнєвої особистості дитини дошкільного віку. К. Ушинський назвав рідну мову «Цвітом духовного життя нації», порівняв її з квіткою, яка ніколи не в'яне і вічно розвивається.

Опанування рідної мови, рідного слова починається з раннього дитинства, сім'ї, серед близьких і рідних дитині людей, а вдосконалення триває в дошкільних навчальних закладах, школі і упродовж усього життя.

Отже, рідна мова є загальною основою навчання і виховання дітей. Оволодіння рідною мовою як засобом пізнання та способом людського спілкування є найважливішим досягненням дошкільного дитинства.